

Äktenskap och fasta som skydd

En analys av hadithen från Abdullah ibn Mas'ud

Inledning

Den aktuella hadithen återges genom en välkänd kedja av berättare (isnad): Osman ibn Abi Shaybah → Jarir → al-A'mash → Ibrahim → Alqamah. Den beskriver en episod där Abdullah ibn Mas'ud, en av Profetens ﷺ mest framstående följeslagare, möter kalifen Othman ibn Affan i Mina. Samtalet leder till en påminnelse om Profetens ﷺ ord om äktenskapets betydelse och fastans roll för den som inte kan gifta sig.

Textens innehåll

Othman föreslår att Ibn Mas'ud borde gifta sig med en ung kvinna för att återfå vitalitet. Ibn Mas'ud svarar med att citera Profetens ﷺ ord:

"Den av er som har förmåga till äktenskap, låt honom gifta sig, ty det är mer återhållsamt för blicken och mer skyddande för"

könet. Och den som inte har förmåga, låt honom fasta, ty fastan är för honom ett skydd (wija').” [Abu Dawud]

Centrala begrepp

- **al-ba'ah** (الباءة): Förmåga till äktenskap, både ekonomiskt (försörjning) och fysiskt (sexuell kapacitet).
- **Aghaddu lil-basar** (أغض للبصر): Äktenskap hjälper till att kontrollera blicken och skydda från förbjudna begär.
- **Ahsanu lil-farj** (أحصن للفرج): Äktenskap bevarar kyskhet och skyddar könet från otillåten sexualitet.
- **Wija'** (وجاء): Bokstavligen kastrering, men här bildligt: fastan dämpar begär och fungerar som ett skydd.

Juridisk betydelse

- **Äktenskapets status:**
 - Enligt de klassiska rättsskolorna är äktenskap starkt rekommenderat (sunnahh).
 - Det kan bli obligatoriskt (wajib) om en person riskerar att falla i synd på grund av starka drifter.
- **Fastan som alternativ:**
 - För den som saknar förmåga till äktenskap är fastan ett medel för självdisciplin och skydd.
 - Detta visar att islam erbjuder både sociala och andliga lösningar för mänskliga behov.

Etisk och social innebörd

Hadithen visar en balans mellan kroppsliga behov och andlig disciplin. Islam erkänner människans naturliga drifter men erbjuder legitima vägar för att hantera dem. Äktenskapet framställs som en institution som skyddar individen och samhället, medan fastan fungerar som en personlig disciplin för den som ännu inte kan gifta sig.

Klassiska kommentarer

- **al-Nawawi:** Betonar att hadithen är en grundläggande text för att förstå äktenskapets rekommendation.
- **Ibn Hajar al-Asqalani:** Förklarar att fastan fungerar som ett substitut för äktenskapets skydd när förmågan saknas.
- **Hanafi-skolan:** Ser äktenskap som obligatoriskt vid risk för synd.
- **Shafi'i-skolan:** Ser det som sunnahh, men med samma villkor om obligatoriskhet vid stark begär.

Samtida relevans

I dagens kontext används hadithen ofta i diskussioner om ungdomars situation. Den visar att islam inte förnekar mänskliga behov, utan erbjuder realistiska lösningar:

- Äktenskap som en social och moralisk ram.
- Fastan som en metod för självkontroll och andlig styrka.

Slutsats

Denna hadith är en central text i islamisk etik och rättslära kring äktenskap och kyskhet. Den visar Profetens ﷺ pedagogiska balans: att förespråka äktenskap för den som har förmåga, och fasta som ett skydd för den som inte har det. Texten är därför både en praktisk vägledning och en teologisk grund för förståelsen av hur islam hanterar mänskliga drifter.

[Abu Dawud](#)

[«Varningen för att närma sig provningar och splittring](#)

[TAFSIR AV SURAH AL-INSAN – IBN KATHIR»](#)

- [Rasism ur ett islamiskt perspektiv](#)
- [Den raka vägen](#)

- [Ahl al-Sunnahs ståndpunkt gällande den som begår en stor synd](#)
- [Sättet att Be efter den Utsatta Tiden](#)
- [Bestämmelserna om att be en obligatorisk bön före dess bestämda tid](#)
- [Fudayl ibn 'Iyād om ahl al-Sunnah och ahl al-Bid'ah](#)
- [Botemedlet för den Muslimska Ummah](#)
- [Salafiyah är inte en ny kallelse](#)
- [Den stora massan av muslimer](#)
- [Förklaringen och innebörden av profetens namn](#)